

Upravený projekt Zpřítomnění národní kulturní památky Závist byl představen veřejnosti

30.11.2022 - | Krajský úřad Středočeského kraje

Kromě zástupců Archeologického ústavu Akademie věd České republiky, ředitele Jana Maříka a archeologa Daniela Bursáka, specialisty na dobu laténskou, římskou, sídlištní archeologii a archeometalurgii, se k projektu vyjádřila také ředitelka Ústavu archeologické památkové péče Středních Čech paní Irena Benková. Představení projektu a následné diskuse se zúčastnili rovněž pan Ondřej Šefců z Národního Památkového ústavu a také zástupci krajského úřadu Václav Švenda, radní pro oblast kultury, památkové péče a cestovního ruchu a paní Lucie Cirkva Chocholová, předsedkyně výboru pro kulturu, památkovou péči a cestovní ruch. Za obec Dolní Břežany byli přítomni oba místostarostové, paní Jana de Merlier a pan Lubomír Havel.

V upraveném projektu architekt Josef Pleskot nahradil barevné betonové desky přitesanými nasucho kladenými kameny. Diskuse nad přepracovaným návrhem proběhla v přátelském duchu. Jak uvedl radní Švenda: ***„Přestože je k samotné realizaci ještě dlouhá cesta, jsem rád, že se daří nalézat kompromisní řešení, a že je na všech stranách vůle k jednání.“***

Středočeský kraj inicioval první veřejné představení projektu Zpřítomnění. To se uskutečnilo 14. prosince 2021 na Krajském úřadě Středočeského kraje. Vzhledem k epidemiologické situaci byl zvolen formát on-line prezentace. Představení se zúčastnili starosta obce Dolní Břežany, zástupce Archeologického ústavu AV ČR, ÚAPPSC a autor návrhu Ing. arch. Pleskota. Další veřejné představení projektu Zpřítomnění národní kulturní památky Závist se uskutečnilo na jaře letošního roku přímo na místě plánované realizace projektu. Akce se zúčastnili kromě zástupců kraje, obce Dolní Břežany, odborníků z řad archeologů, také zástupci veřejnosti včetně autorů petice proti zmiňovanému projektu.

V návaznosti na uskutečněná veřejná představení projektu „Zpřítomnění“ se 26. května tohoto roku konalo z iniciativy Archeologického ústavu Akademie věd ČR uzavřené jednání odborníků, na němž byl společně projednáván a komentován navrhovaný způsob prezentace archeologických nálezů na akropoli národní kulturní památky hradiště Závist. Cílem diskuse zúčastněných specialistů na archeologické památkové dědictví, krajinářů i archeologů byla výměna odborných názorů, formulace jednotlivých postojů k problematice režimu uzavřené jednání odborníků, na němž byl společně projednáván a komentován navrhovaný způsob prezentace archeologických nálezů na akropoli národní kulturní památky hradiště Závist. Na národní kulturní památce, včetně vhodného způsobu prezentace archeologické lokality Závist. Na závěr tohoto setkání pak pan architekt Pleskot představil možnou změnu projektu. Tu prezentoval i na úterním veřejném projednání v Dolních Břežanech.

Hradiště a keltské oppidum Závist je chráněno jako kulturní památka (rejst. č. ÚSKP 11739/1-1879; od 3. 5. 1958). Národní kulturní památkou je (rejst. č. ÚSKP 163) od 1. 6. 1989. Dnes je, včetně ochranného pásma, chráněno přes 400 ha plochy bývalého hradiště a jeho okolí. Jedná se o lokalitu, kterou dnes pokrývá zejména les. Předmětem ochrany jsou zde archeologické nemovité a movité nálezy v jejich původním uložení tj. v zemi, včetně terénního reliéfu. Z pohledu vývoje lokality spadá

největší rozmach osídlení do období 9. - 8. stol. před n. l. a poté v 5. - 4. stol. před n. l. Postupně vzniklý systém opevnění vymezil plochu 170 ha a představuje nejrozsáhlejší pravěký opevněný celek na území Čech. Archeologické výzkumy, soustředěné zejména na tzv. Akropoli, odhalily půdorysy několika různých objektů označovaných jako svatyně, jejichž analogie jsou hledány v etruském nebo řeckém prostředí. Jde nepochybně o jednu z nejdůležitějších lokalit doby laténské v Čechách i ve střední Evropě. Akropole hradiště byla zkoumána Archeologickým ústavem AV ČR v Praze, v. v. i. v letech 1963-1990. Sondy po archeologických výzkumech nebyly hned po ukončení výzkumů zasypány a obnažené situace dlouhodobě degradovaly. Bezprostřednímu zániku odhalených konstrukcí bylo zabráněno tím, že péčí Středočeského kraje (prostřednictvím Ústavu archeologické památkové péče středních Čech - ÚAPPSČ) byl celý prostor v roce 2004 zavezen inertním materiálem. Navzdory této intervenci je prostor akropole i dnes neudržovaným prostorem, který (kromě informační tabule) nijak nereflektuje hodnoty, pro které je prostor prohlášen NKP.

<https://www.kr-stredocesky.cz/web/urad/home/-/blogs/upraveny-projekt-zpritomneni-narodni-kulturni-pamatky-zavist-byl-predstaven-verejnosti>